

Стаття надрукована: Кузьменко В. Светлов Михайло Аркадійович // Шевченкознавча енциклопедія: в 6 т. – Т.5: Р-У / НАН України, Інститут літератури ім. Т.Г.Шевченка, редкол.: М.Г.Жулинський (Гол.) [та ін.] – К., 2014. – С. 189.

Светлов (псевдонім; справжнє прізвище Шейнкман) **Михайло Аркадійович** [4(17).VI.1903, м. Катеринослав, тепер Дніпропетровськ. – 28.IX.1964, Москва] – російський поет і драматург, перекладач.

Народився в бідній єврейській родині ремісника. Закінчив чотирикласне реальне училище (1917). У 1919 р. був завідувачем відділу преси Катеринославського губкому комсомолу, переїхавши до Харкова, працював у відділі преси ЦК комсомолу України. Видав першу збірку „Рельси” (1922). Навчався в Московському ун-ті (1927–1928). Доля С.–ланцюг сумних парадоксів. Одного з перших, відданих справі комсомольських лідерів, його було виключено з цієї організації. Щиро повіривши в високі ідеали революції, С. ніколи не вступав до лав більшовицької партії. Добровольцем пішов на Громадянську війну, однак його стануть переслідувати „за зв’язки з троцькістами”. У 1945 р. разом з іншими радянськими воїнами дійшов до Берліна, проте назавжди залишився „невійзним” і ніколи не відвідав тієї Гренади, котру прославив на весь світ у пісні-вірші. В 1930-х був створений новий шедевр – вірш „Каховка”, що теж став піснею. У творі „Гренада” (1926) згадав ім’я Т.Шевченка („Скажи мне, Украина, // Не в этой ли ржи // Тараса Шевченко // Папаха лежит?”) як символ одвічної боротьби українського народу за волю свою та інших народів. Переклав поезії Шевченка „Хустина”, „Муза”, „Ой умер старий батько” тощо (опубліковано у виданні Шевченка „Избранные произведения”. –М.-Л.,1939). У перекладацьку працю С. вкладав усю свою культуру і художній смак – кращі якості своєї оригінальної поетичної творчості. Ленінська премія (1967) посмертно.

Література: Светлов Ф. Михаил Светлов. Очерк творчества. – М.,1967;
„Ты помнишь, товарищ...”: Воспоминания о Михаиле Светлове [Сост. Л.
Либединская,З. Паперный].–М.,1973.

В. І. Кузьменко